

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Možnost využití vizuálního umění ve volném čase v průběhu léčby mentální anorexie

Autor práce: Lenka Brožková

Obor studia: Pedagogika volného času, 3. roč.

Posudek vypracoval: Mgr. Veronika Blažek Iňová

Datum: 4. 5. 2019

Formální úroveň práce

Bakalářská práce studentky Lenky Brožkové obsahuje celkem 50 normostran textu (40 stran), což mírně přesahuje stanovený limit pro bakalářskou práci. Nadměrný počet stran lze uzнат vzhledem k rozsáhlosti zde analyzované problematiky nutné k teoretickému podkladu výzkumného problému. V obsahu se v názvech podkapitol 4.1 a 4.2 objevují čárky, ale v textu jsou názvy řešených fenoménů propojeny spojkou „a“. Překlep se objevuje také v citacích příjmení spoluautora knihy „Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách“ R. Švaříčka. Studentka v ostatních případech cituje korektně, v souladu s požadovanou normou. Při zpracování bakalářské práce pisatelka uvádí, že pracovala s celkem 32 zdroji, přičemž 9 z nich tvořily internetové zdroje.

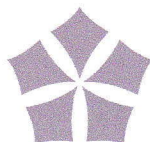
Jednotlivé kapitoly jsou členěny přehledně a obsahují vždy odpovídající množství informací k danému tématu. Výjimku v jinak správné vyváženosti kapitol tvoří jen 2. kapitola, která má pouze jedinou podkapitolu (ve vztahu k „zastřešujícímu“ nadpisu by se dala rozdělit alespoň na dvě kratší podkapitoly – 2.1 Režim pacientů s diagnózou MA v průběhu hospitalizace; 2.2 Terapie a podpůrná léčba pacientů s diagnózou MA apod.). Řazení do odstavců je přehledné, ale pro úsporu místa by bylo možno vynechat prázdné řádky mezi jednotlivými odstavci.

Jazyková úroveň práce

Text práce obsahuje jen několik překlepů, méně gramatických a více stylistických chyb. Občas chybí interpunkce (např. s. 6: „Zkoumám, zda vizuální umění ovlivňuje nějakým způsobem pacientovy pocity a stavy a jaký má vliv na průběh léčby.“), jindy je čárek a vložených vět naopak nadpočet (např. s. 11: „Na sobě zkoumají především tělo, a to víc, než je zdravo, avšak svůj skutečný zdravotní stav, který se přímo dotýká změn v důsledku nedostatečného příjmu živin, přitom často zanedbávají a snaží se o jeho nedůležitosti přesvědčit také okolí.“).

Někdy se objeví také nepřilíš obratná formulace, jako např. na začátku podkapitoly 2.1: „Dalšími podpůrnými jsou již zmiňované arteterapie, ergoterapie, muzikoterapie a mnohé další.“; s. 23: „vlivů ovlivňujících“; „Přestože neradi posloucháme, jak bychom se měli správně chovat, proto většina uměleckých děl v sobě obsahuje také morální poselství.“ apod.).

Občas se práce nevyhýbá ani autorčiným „oblíbeným“ archaismům a „populárně-naučnému“ stylu psaní (např. s. 18: „Neboť vzdát boj s takovou nemocí, podrobit se jí, se může někdy zdát jako nejlepší východisko v dané situaci pro spoustu nemocných. Rozumí se, že je jistým rizikem z pozice školy nechat cvičit žáka s anorexií.“; s. 22: „Tato lidská přirozenost taktéž ovlivňuje vnímání tělesnosti vlastní i ostatních.“ apod.), který však patří k osobitému písemnému projevu autorky a v zásadě neovlivňuje kvalitu a přínos podaných informací a teoretických výstupů.

Obsahová stránka práce

Téma bakalářská práce "Možnost využití vizuálního umění ve volném čase v průběhu léčby mentální anorexie" studentky Lenky Brožkové otevírá v současné době velice aktuální a v českém prostředí stále poněkud tabuizovanou problematiku mentální anorexie, a to v souvislosti s možností využití vizuálního umění, nikoliv při samotné terapii, ale ve volném čase pacientů s touto diagnózou. Studentka v úvodu své práce správně formuluje výzkumnou otázku: „*Může vizuální umění dopomoci při léčbě mentální anorexie v průběhu hospitalizace?*“, kterou podrobuje nejprve teoretickému zhodnocení, a to zejména z hlediska volného času pacientů, a následně kvalitativní analýze provedené na vybraném vzorku respondentů formou polostrukturovaných hloubkových rozhovorů. Pro výše uvedené to od studentky vyžadovalo především velkou odvahu vypořádat se nejen s poněkud „kontroverzním“ tématem, ale také s nástrahami první zkušenosti s kvalitativním výzkumem. S těmito úskalími se studentka při zpracování této práce dokázala zdárně vypořádat.

Zajímavě pojaté jsou i pasáže, v nichž studentka kombinuje odborný text s názory svých respondentů, které získala z výzkumných rozhovorů. Díky tomu se zde ukazuje skutečná a zatím jen málo prozkoumaná realita volného času pacientů s diagnózou MA při hospitalizaci. Tento zde předložený „náhled do neznámého světa“ pacientů léčících se s tímto psychickým onemocněním spolu s představením terapeutické funkce umění (nikoliv však mnohými odborníky popsané arteterapie, ale „terapie uměním“) považují za největší přínos této práce. V 6. kapitole si pisatelka všímá také proměn dobových ideálů krásy mužského a ženského těla.

Při zpracování výzkumu, provedeného metodou polostrukturovaných rozhovorů postupovala studentka korektně, pečlivě a v souladu se zásadami kvalitativního výzkumu. Její originální invencí bylo také zařadit k rozhovorům s respondenty ještě hodnocení pěti vybraných uměleckých děl, zastupujících rozmanité dobové pohledy na estetiku těla. I s tímto netradičním způsobem sběru dat a jeho následným vyhodnocením se zde dokázala studentka vyrovnat solidně, závěry výzkumu proto přinášejí zajímavá zjištění. Protože je mentální anorexie stavěna často odborníky do interakce s nesprávným vnímáním své vlastní postavy, může se na první pohled jevit toto propojení poněkud kontroverzním. Vhodnost metody sběru dat i použití konkrétních reálií (obrazového materiálu) k výzkumu proto studentka kromě vedoucí práce konzultovala také s klinickou psycholožkou, která se léčbou pacientů s diagnózou MA ve své praxi zabývá. Zjištěné údaje by bylo možné dále rozvinout např. v rozsáhlejší kvantitativním výzkumu, který by navazoval na zde uvedené kategorie a výzkumné závěry.

Návrh otázek k obhajobě: 1) *V podkapitole 5.1 řadíte k základním terapeutickým funkcím výtvarného umění také „nalezení naděje“ a v úvodu k citaci slov sv. Tomáše Akvinského zde porovnáváte „krásu“ a „dobro“. Jaký vztah mají mezi sebou tyto dva fenomény podle Vašeho názoru? 2) Co pro Vás bylo při výběru obrazů pro Váš výzkum rozhodující? 3) Zmiňujete zde také, že určité skupiny lidí vnímají některé druhy obrazů, které mají schopnost jim kompenzovat životní potřeby, podobným způsobem. Setkala jste se s tímto jevem také v rámci Vašeho výzkumu?*

Celkově se jedná o zdařilou práci, která díky svému zajímavému tématu i uskutečněnému kvalitativnímu výzkumu přináší mnoho nových a originálních informací. Její text splňuje, až na větší rozsah a občasné stylistické nepřesnosti, všechny uvedené náležitosti kladené na zpracování závěrečné práce. Tuto bakalářskou práci proto **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení známkou **výborně**.

Veronika Iňová